

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра загальнонаукових та інженерних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОК 15.3 «ТЕОРІЯ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ»
ОПП «Психологія»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність: 053 «Психологія»
Форма навчання: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Теорія технічних систем» є вибірковою для вивчення з ОПП «Психологія». Вивчається протягом 5-6-го семестрів на кафедрі загальнонаукових та інженерних дисциплін.

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання курсантам теоретичних і практичних знань з теорії створення нових технічних систем, необхідних для професійної підготовки фахівців Державної прикордонної служби України.

Основне завдання навчальної дисципліни – формування у курсантів системних знань з основ проектування, створення та використання технічних систем.

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати: закономірності розвитку технічних систем і творчого мислення, сучасних методів пошуку технічних рішень, активізації творчості, принципів та прийомів подолання технічних протиріч та права промислової власності;

вміти: застосовувати на практиці сучасні прийоми та методи науково-технічної творчості, розробляти за їх допомогою нові технічні рішення;

ознайомитись: з тенденціями в конструюванні сучасних технічних систем та документальним складом конструкторського проекту.

ВИКЛАДАЧ:

згідно форми 4.03

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Інженерне забезпечення охорони кордону.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальна лабораторія природничих дисциплін (238).

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин															Форми підсумкового контролю				
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота									Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік
					лекції	групові заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	індивідуальні заняття	курсові роботи (проекти)	контрольні роботи (МКР)	підсумковий контроль	Усього	реферат	звіт з ІР та СР (конспект)	ІРГР	курсова робота (проект)					
ІІІ	5	3	90	60	20		38					2						30				
	6	3	90	72	20		44					2	6					18			+	
Усього за дисципліну		6	180	132	40		82					4	6					48			+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.1; МН4.2; МН4.3; МН4.4.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.3; МК2.5; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.4.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності спеціальності		
ЗК-4	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.3; МК2.5; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.4
ЗК-11	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.3; МК2.5; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.4
Професійні (військово-прикордонні) компетентності		
ВК-7	Організувати підготовку озброєння, спеціальної техніки і технічних засобів охорони кордону до застосування, експлуатацію і технічне обслуговування з використанням фізичних основ їх побудови, інженерних знань та дотриманням вимог єдиної системи конструкторської документації.	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.3; МК2.5; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.4

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-3	Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань за допомогою державної та іноземної мов, в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.1; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.3; МК2.5; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.4
ПРН-17	Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.1; МН4.2;	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.3; МК2.5; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.4

Шифр	Програмні результати навчання	Методи навчання	Оцінювання
		МН4.3; МН4.4.	
ВРН-3	Здатність організувати комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, застосувати сили і засоби у різних умовах обстановки, всіх видах бойового, ресурсного та інженерно-технічного забезпечення.	МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.6; МН2.1; МН2.2; МН2.3; МН3.1; МН3.2; МН3.5; МН4.1; МН4.2; МН4.3; МН4.4.	МК1.1; МК1.2; МК1.4; МК2.1; МК2.3; МК2.5; МК2.7; МК3.1; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.4

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ теми	Найменування тем	Номери, вид занять та кількість годин					Місяці	Номери тем, занять та кількість годин
		1	2	3	4	5		
1	Основні поняття про системи.	Л2	Пз2				9	1/1Л(2), 1/2Пз(2); 2/1(2)Л, 2//2Л(2), 2/3Пз(4)
2	Історія інженерної діяльності.	Л2	Л2	Пз4				
3	Техніка у період промислової революції (кінець XVII - початок XIX століття).	Л2	Пз4	Л2	Л2	Пз4	10	3/1Л(2), 3/2Пз(4), 3/3Л(2), 3/4Л(2), 3/5Пз(4)
4	Розвиток природничих наук і техніки на стику XIX і XX століть.	Л2	Пз4	Пз4	Л2	Пз4	11	4/1Л(2), 4/2Пз(4), 4/3Пз(4), 4/4Л(2), 4/5Пз(4)
5	Епоха науково-технічної революції.	Л2	Пз4	Пз4	Л2	Пз4	12	5/1Л(2), 5/2Пз(4), 5/3Пз(4), 5/4Л(2), 5/5Пз(4), МК/(2)
Модульний контроль № 1		Мк2						
6	Система перетворень. Технічний процес.	Л2	Л2	Пз4			1	6/1Л(2); 6/2Л(2); 6/3Пз(4)
7	Технічні об'єкти та їх параметри.	Л2	Пз4	Пз4	Л2	Пз4		
8	Оцінка та властивості технічних систем.	Л2	Пз4				2	7/1Л(2), 7/2Пз(4), 7/3Пз(4), 7/4Л(2), 7/5Пз(4)
9	Проектування, створення та використання технічних систем.	Л2	Пз4	Л2	Пз4			
10	Тенденції в конструювання сучасних технічних систем.	Л2	Пз4				3	8/1Л(2); 8/2Пз(4), 9/1Л(2), 9/2Пз(4)
11	Документальний склад конструкторського проекту.	Л2	Пз4				4	9/3Л(2), 9/4Пз(4)
12	Право промислової власності.	Л2	Пз4	Пз4			5	10/1Л(2), 10/2Пз(4), 11/1Л(2), 11/2Пз(4)
Модульний контроль № 2		Мк2					6	12/1Л(2), 12/2Пз(4), 12/3Пз(4), Мк2, Дзб
Диференційований залік		Дзб						
Всього		132						132

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
3 курс					
5 семестр					
ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ПРО СИСТЕМИ					
1	1	Лекція	2	Загальні відомості. Основні поняття про системи. 1. Мета і зміст дисципліни “Теорія технічних систем”. 2. Основні визначення. 3. Типи систем і їх класифікація.	[1.1] с. 2-11
	2	Практичне заняття	2	Визначення систем за типом і походженням. 1. Визначення типу систем за походженням і за видом елементів. 2. Типи задач теорії технічних систем.	[1.1] с. 8-10
		Самостійна робота	6	Технічні та машинні системи. Закономірності розвитку технічних систем.	[1.1] с. 10-12
ІСТОРІЯ ІНЖЕНЕРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ					
2	1	Лекція	2	Загальна історія інженерної діяльності. 1. Історія техніки. 2. Початок розвитку інженерної діяльності людини. 3. Науково-технічні знання античної культури.	[1.2] с. 4-16
	2	Лекція	2	Інженерна діяльність в середні віки в епоху Відродження. 1. Розвиток наукової діяльності. 2. Зростання промислового виробництва.	[1.2] с. 12-16
	3	Практичне заняття	4	Основні етапи розвитку технічної діяльності. 1. Виникнення простих засобів виробництва первісного ладу. 2. Розвиток складних засобів виробництва при рабовласницькому та феодальному устроях.	[1.2] с. 16-18
		Самостійна робота	6	Досягнення та вклад у розвиток природничих наук видатних вчених Середньої Азії та Сходу. Мануфактурний період.	[1.2] с. 14-16
ТЕХНІКА У ПЕРІОД ПРОМИСЛОВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (КІНЕЦЬ XVII - ПОЧАТОК XIX СТОЛІТТЯ)					
3	1	Лекція	2	Інженерна діяльність в період промислової революції. 1. Розвиток технічної освіти. 2. Період еволюційних ідей в галузі науки.	[1.2] с. 19-22
	2	Практичне заняття	4	Досягнення в галузі точних і природничих наук. 1. Досягнення в галузі математики та астрономії. 2. Розвиток механіки і термодинаміки. 3. Електрика і магнетизм. 4. Розвиток атомно-молекулярної теорії.	[1.2] с. 44-48
	3	Лекція	2	Розвиток техніки в період промислової революції. 1. Створення універсального теплового двигуна. 2. Розвиток техніки в галузі зв'язку та світлотехніки. 3. Технічний прогрес у поліграфії та фотографії.	[1.2] с. 22-24, 27-37
	4	Лекція	2	Розвиток техніки у транспортній сфері. 1. Автомобільний транспорт. 2. Залізничний транспорт. 3. Морський і повітряний транспорт.	[1.2] с. 24-26

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	5	Практичне заняття	4	Досягнення в галузі військової техніки. 1. Вогнепальна зброя та артилерійські системи. 2. Військове суднобудування.	[1.2] с. 37-40
		Самостійна робота	6	Вплив парового двигуна на розвиток техніки. Розвиток механічного ткацтва. Створення фабричної системи.	[1.2] с. 22-24, [2.3] с. 120-135
4			22	РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК І ТЕХНІКИ НА СТИКУ XIX-XX СТОЛІТЬ	
	1	Лекція	2	Розвиток науки і техніки наприкінці XIX та першій половині XX століття. 1. Загальна характеристика розвитку науки. 2. Зародження нових галузей техніки. 3. Нове у військовій техніці.	[1.2] с. 49-69
	2	Практичне заняття	4	Розвиток нових галузей техніки. 1. Розвиток телефонної мережі та радіозв'язку. 2. Винаходи в галузі кінематографа.	[1.2] с. 53-55
	3	Практичне заняття	4	Розвиток військової техніки. 1. Артилерійська та піхотна зброя. 2. Вибухові речовини. 3. Бойові машини та військові кораблі.	[1.2] с. 64-69
	4	Лекція	2	Технічний прогрес у різних галузях промисловості. 1. Досягнення в галузі енергетики та електротехніки. Розвиток техніки генерування і використання електроенергії. 2. Застосування двигунів внутрішнього згоряння в галузі транспорту. 3. Реактивні двигуни в авіабудуванні.	[1.2] с. 55-64
	5	Практичне заняття	4	Розвиток системи машин на базі електроприводу. 1. Розвиток техніки в галузі транспорту. 2. Технічний прогрес у машинобудуванні. 3. Розвиток нафтопереробної промисловості.	[1.2] с. 69-71
		Самостійна робота	6	Розвиток металургії. Нова техніка прокату. Виникнення науки про будову металу. Розвиток кольорової металургії. Розвиток гірничої справи.	[2.3] с. 153-170, 268-275
5			22	ЕПОХА НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ	
	1	Лекція	2	Науково-технічна революція XX століття 1. Особливості науково-технічної революції. 2. Розвиток науково-технічної діяльності в Україні.	[1.2] с. 72-89
	2	Практичне заняття	4	Історія Академії наук України. Вчені України. 1. Здобутки українських вчених у різних галузях наук.	[1.2] с. 89-92, [2.4]
	3	Лекція	2	Створення нових галузей виробництва. 1. Створення нових ракет, безпілотної авіації та штучних супутників Землі. 2. Розвиток радіотехніки та електроніки. 3. Розробка радіолокаційної та ультразвукової техніки.	[1.2] с. 92-99
	4	Практичне заняття	4	Розвиток техніки виробництва машин. 1. Розвиток техніки в галузі машинобудування.	[1.2] с. 101-102
	5	Практичне заняття	4	Розвиток озброєння в епоху науково-технічної революції. 1. Малокаліберна автоматична зброя. 2. Бойові машини та повітряна техніка.	[1.2] с. 103-117
		Самостійна робота	6	Розвиток обчислюваної техніки. Електронно-обчислювальні машини. Хімічна технологія. Розвиток машинного обладнання електростанцій. Електричні мережі і системи.	[1.2] с. 99-101, [2.3] с. 358-362, 500-509
	Контрольна робота		2	Модульний контроль № 1.	[1.2], [2.3]

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
6 семестр					
6			12	СИСТЕМА ПЕРЕТВОРЕНЬ. ТЕХНІЧНИЙ ПРОЦЕС	
	1	Лекція	2	Система перетворень. 1. Модель системи перетворень. 2. Елементи системи перетворень. 3. Загальні ознаки систем перетворень.	[1.1] с. 12-13, [1.3] с. 26-30
	2	Лекція	2	Технічний процес. 1. Визначення технічного процесу. 2. Модель технічного процесу. 3. Класифікація технічних процесів.	[1.1] с. 13-17, [1.3] с. 31-42
	3	Практичне заняття	4	Структура технічного процесу. 1. Операції технічного процесу. 2. Технологічний процес.	[1.1] с. 13-17
		Самостійна робота	4	Технологічний процес як складова технічного процесу.	[1.1] с. 17-20
7			16	ТЕХНІЧНІ ОБ'ЄКТИ ТА ЇХ ПАРАМЕТРИ	
	1	Лекція	2	Технічні об'єкти. 1. Загальні ознаки технічних об'єктів. 2. Модель технічних об'єктів. 3. Класифікації технічних об'єктів.	[1.3] с. 43-60
	2	Практичне заняття	4	Типові моделі технічних об'єктів. 1. Функціональні структури технічних об'єктів. 2. Принципові схеми технічних об'єктів. 3. Конструктивні схеми технічних об'єктів.	[1.3] с. 45-52
	3	Практичне заняття	4	Класифікація технічних об'єктів. 1. Класифікація технічних об'єктів за різними ознаками.	[1.3] с. 53-61
	4	Лекція	2	Параметри технічних об'єктів. 1. Зв'язки між параметрами технічних об'єктів. 2. Визначення параметрів технічних об'єктів та їх взаємозв'язків. 3. Складання переліку заданих параметрів технічних об'єктів. 4. Реалізація параметрів технічних об'єктів.	[1.3] с. 62-85
	5	Практичне заняття	4	Класифікація параметрів технічних об'єктів. 1. Класифікація параметрів технічних об'єктів за різними ознаками.	[1.3] с. 62-78
8			9	ОЦІНКА ТА ВЛАСТИВОСТІ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ	
	1	Лекції	2	Оцінювання технічних систем. 1. Основні типи задач оцінювання технічних систем. 2. Вибір критеріїв оцінювання технічних систем.	[1.3] с. 86-88
	2	Практичне заняття	4	Вимоги до вибору і опису критеріїв технічних систем. 1. Класифікація критеріїв розвитку технічних систем.	[1.3] с. 86-88
		Самостійна робота	3	Способи і методика подання технічних систем.	[1.3] с. 90-91
9			15	ПРОЕКТУВАННЯ, СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ	
	1	Лекції	2	Загально-технічні основи конструювання технічних систем. 1. Методологічні основи створення технічних систем. 2. Основні поняття про процес проектування. 3. Стадії та етапи проектування технічних систем.	[1.1] с. 20-24

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
	2	Практичне заняття	4	Технічні вимоги та типізація технічних систем. 1. Технічні вимоги до сучасних технічних систем. 2. Типажі технічних систем.	[1.1] с. 24-28
	3	Лекція	2	Показники якості технічних систем. 1. Технологічність технічних систем. 2. Надійність технічних систем.	[1.1] с. 28-30
	4	Практичне заняття	4	Основні етапи розробки технічних систем. 1. Детальний опис основних етапів розробки технічних систем. 2. Життєвий цикл технічних систем.	[1.1] с. 30-35
		Самостійна робота	3	Єдина система підготовки виробництва.	[2.2] с. 162-169
10			6	ТЕНДЕНЦІ КОНСТРУЮВАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНІЧНИХ СИСТЕМ	
	1	Лекція	2	Тенденції конструювання сучасних технічних систем. 1. Характер діяльності оператора в керуванні технічною системою. 2. Система "людина - технічна система".	[1.1] с. 36-39
	2	Практичне заняття	4	Системний підхід до конструювання технічних систем. 1. Надійність людини-оператора при керуванні технічною системою 2. Системний метод конструювання технічних систем.	[1.1] с. 39-44
11			10	ДОКУМЕНТАЛЬНИЙ СКЛАД КОНСТРУКТОРСЬКОГО ПРОЕКТУ	
	1	Лекція	2	Документальний склад конструкторського проекту. 1. Конструкторська документація. 2. Зміни якісного складу при стадійному проектуванні.	[1.1] с. 44-50
	2	Практичне заняття	4	Єдина система конструкторської документації . 1. Єдина система конструкторської документації.	[1.1] с. 44-50
		Самостійна робота	4	Особливості розробки конструкторської документації в окремих галузях машинобудування.	[1.1] с. 50-54
12			14	ПРАВО ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ	
	1	Лекція	2	Основні положення про раціоналізаторську пропозицію і винахід. 1. Ознаки раціоналізаторської пропозиції. 2. Ознаки винаходу.	[1.1] с. 54-58, 62-67
	2	Практичне заняття	4	Правила оформлення раціоналізаторської пропозиції. 1. Складання і подання та розгляд заяви на раціоналізаторську пропозицію.	[1.1] с. 58-62
	3	Практичне заняття	4	Правила оформлення винаходу. 1. Складання і подання на розгляд заявки на винахід.	[1.1] с. 67-69
		Самостійна робота	4	Права авторів раціоналізаторської пропозиції та винаходу. Види та зміст науково-технічної інформаційної. Умови надання науково-технічної інформаційної продукції. Відповідальність за науково-технічну інформацію.	[1.1] с. 69-81, [2.1] с. 104-107
		Контрольна робота	2	Модульний контроль № 2.	[1.1], [1.3]
		Диференційований залік	6		[1.1], [1.3]
		Усього за дисципліну	180		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Базова література

- 1.1. Боровик О. В., Барановська С. О. Теорія технічних систем: Курс лекцій. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2006. – 96 с.
- 1.2. Дем'янюк К. Д., Дем'янюк С. М., Шевчук В. М. Історія інженерної діяльності: Навчальний посібник. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2006. – 120 с.
- 1.3. Севостьянов І. В. Теорія технічних систем: Підручник. – Вінниця: ВНТУ, 2014. – 181 с.

2. Допоміжна література

- 2.1. Підпригора О. А., Підпригора О. О. Право інтелектуальної власності України. – К.: Юрінком інтер, 1998. – 178 с.
- 2.2. Чернов Л. Б. Основы методологии проектирования машин: Учебное пособие для втузов. – М.: Машиностроение, 1978. – 232 с.
- 2.3. Зворыкин А. А., Осьмова Н. И. История техники. – М.: Соцэкгиз, 1962. – 760 с.
- 2.4. Шаров І. Ф. Вчені України: 100 видатних імен. – К.: Артк, 2006. – 480 с.

3. Інформаційні ресурси в інтернет (інтранет)

Модульне середовище [Електронний ресурс] – <<http://10.241.24.9/>>.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Словесні методи	
МН 1.1	Лекція
МН 1.2	Розповідь
МН 1.3	Пояснення
МН 1.4	Бесіда
МН 1.5	Інструктаж
МН 1.6	Дискусія
МН 1.7	Диспут
2. Наочні методи	
МН 2.1	Демонстрація
МН 2.2	Ілюстрація
МН 2.3	Спостереження
3. Практичні методи	
МН 3.1	Лабораторна робота
МН 3.2	Практична робота
МН 3.3	Пробні вправи
МН 3.4	Творчі вправи
МН 3.5	Усні вправи
МН 3.6	Практичні вправи
МН 3.7	Графічні вправи
МН 3.8	Технічні вправи
МН 3.9	Групові вправи
4. Методи самостійного та індивідуального навчання	
МН 4.1	Рецептивний
МН 4.2	Репродуктивний
МН 4.3	Евристичний
МН 4.4	Дослідницький

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний